

Kobiecy okiem, czyli zdrada i satysfakcja seksualna kobiet pod lupą

Feminine view of betrayal and women's sexual satisfaction

Paulina Kornafel, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

Magdalena Masiarz, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

Praca oryginalna, praca recenzowana

Otrzymano: 23.09.2017 r.

Zaakceptowano do publikacji: 25.02.2018 r.

Abstrakt

Celem artykułu jest przedstawienie wyników badań dotyczących opinii kobiet w różnym wieku na temat zdrady i deklarowanej przez nie satysfakcji z życia seksualnego. Z badań prezentowanych przez Davida Bussa (2007) wynika, że w przypadku kobiet częstość dopuszczania się zdrady rośnie wraz z wiekiem – do zdrady przyznaje się zaledwie 6% kobiet w wieku do lat dwudziestu, natomiast w przypadku kobiet w między 30. a 40. rokiem życia odsetek ten wynosi już 17%. W badaniu omawianym w niniejszym artykule wzięło udział 600 kobiet w wieku od 18 do 45 lat, które na potrzeby badania zostały podzielone na dwie grupy wiekowe: 18–29 lat i 30–45 lat. Do zebrania niezbędnych danych wykorzystano Kwestionariusz Satysfakcji Seksualnej oraz ankietę autorską. W przypadku badanych kobiet nie wykazano istotnie statystycznych różnic w zakresie deklarowanego poziomu satysfakcji seksualnej w zależności od grupy wiekowej. Co więcej, nie zaobserwowano także różnic między grupami w przypadku deklaracji dopuszczenia się zdrady. Jak wynika z badań, poziom satysfakcji z życia seksualnego oraz deklarowane opinie na temat zdrady nie zmieniają się w zależności od wieku. Dodatkowo nie potwierdziło się również założenie, że u kobiet wraz z wiekiem wzrasta częstość dopuszczenia się zdrady.

Słowa kluczowe: kobiety, zdrada, satysfakcja seksualna

Abstract

The aim of article was to show the results of research about women's different attitude towards betrayal and satisfaction with sexual life. Research by David Buss (2007) shows that the frequency of betrayal increases with the age of women – only 6% of twenty-year-olds admit to betrayal, whereas the same is true for 17% of women aged between 30 and 40. Six hundred women aged from 18 to 45 years participated in our research. They were divided into two age groups: 18–29 year-olds and 30–45 year-olds. Sex Satisfaction Questionnaire and an original survey were used. No differences were found between the declared level of the sexual satisfaction and the age group of the participant. What is more, there were no differences between age groups in their admission of betrayal. According to our research, the level of sexual life satisfaction and declared opinions about betrayal do not change with age. The hypothesis that older women admit betrayal more often was not confirmed.

Keywords: women, betrayal, sexual satisfaction

Wprowadzenie

W zgodzie z jedną z funkcjonujących w literaturze definicji zdrady zakłada, się że zdradzić to pogwałcić oczekiwane zaufanie, na którym bazuje dana relacja międzyludzka (Jones, Burdette, 1994; za: Błachnio, 2008). Co charakterystyczne jednak, pojęcia takie jak zdrada czy nielojalność kojarzą się głównie ze zdradą partnerską (Błachnio, 2008), a „zdrada przenika nasze intymne związki i życie seksualne” (Buss, 2009). Istnieje wiele różnych aspektów zarówno bycia zdradzonym jak i własnej nieuczciwości oraz wiele wątpliwości z nimi związanych. Błachnio (2008) w książce „Psychologia zdrady” podsumowuje dotychczasowe klasyfikacje i proponuje jeden z możliwych podziałów przyczyn nielojalności. Do przyczyn wewnętrznych zalicza między innymi: poczucie braku czegoś w obecnej sytuacji, predyspozycje do zachowań nielojalnych, doświadczenia osobiste, samoocenę, szukanie wrażeń, system wartości, chęć dowartościowania, wizję natychmiastowej nagrody. Natomiast jako przyczyny zewnętrzne autorka uwzględnia czynniki sytuacyjne takie jak np. presje społeczne, rewanz, pokusę czy akceptację drugiej strony.

Już w 1938 roku w swoich badaniach Terman zainteresowała się zagadnieniem zdrady, kierując pytanie o dopuszczenie się zdrady do kobiet. Wtedy to 27 % respondentek przyznawało się do pokusy zdradzenia partnera (Buss, 2009). Kolejne badania (Green, Lee, Lustig, 1974) sugerowały, że w przypadku kobiet częstość dopuszczania się zdrady rośnie wraz z wiekiem – do zdrady przyznaje się zaledwie 6% żon w wieku do lat dwudziestu, po czym odsetek wzrasta u kobiet między 30. a 40. rokiem życia (Buss, 2009). Badacze niejednokrotnie zauważali także, że zdrada u kobiet jest częściej motywowana względami o naturze uczuciowej i może oznaczać próbę znalezienia następnego stałego partnera (Shackelfort, Buss, Bennett, 2002). Z kolei Frances Cohen Praver postawiła tezę, że

liczba zdradzających kobiet rośnie systematycznie, powołując się na raport „The Hite Report: A Nationwide Study of Female Sexuality” który podaje, że około 70% kobiet utrzymuje stosunki pozamałżeńskie, co jest niemal równe liczbie zdradzających mężczyzn – 72% wg. wspomnianego raportu (Machaj, 2008). Izdebski (2017) w najnowszym raporcie wymienia, że około 14% kobiet uważa, że będąc w stałym związku można jednocześnie mieć romans, a równocześnie 10% kobiet potwierdza, że będąc w stałym związku (trwającym dłużej niż 6 miesięcy) było w innym stałym, równoległym związku. Również jedno ze współczesnych badań prowadzonych w ramach opublikowanego w 2016 roku projektu badawczego „Ryzykowne zachowania Polaków”, wskazują że Polki i Polacy zdradzają coraz częściej, co więcej, nie różnią się znacząco w tej kwestii od mieszkańców Zachodu. Stale rośnie również średnia liczba partnerów seksualnych. Zgodnie z raportem statystyczna Polka posiada około 3 partnerów seksualnych w ciągu całego życia. Co więcej, respondenci jako przyczyny zdrad najczęściej wskazują konflikty małżeńskie, brak satysfakcji z pożycia seksualnego, czy niespełnienie przez małżonka oczekiwań seksualnych (Jędrzejko i in., 2016).

Czym zatem jest satysfakcja seksualna i jakie ma znaczenie? Nie przyjęto dotychczas jednej i powszechnej definicji satysfakcji seksualnej. Może ona być rozumiana jako subiektywne zadowolenie, fizyczna przyjemność czerpana ze zbliżenia seksualnego (Żak-Łykus, Nawrat, 2013), czy też, w kontekście medycznym, jako konsekwencja podjęcia czynności seksualnych, które redukują okresowo powstałe napięcie psychofizyczne określane jako potrzeba seksualna (Ślósarz, 2003). Jednoznacznie natomiast traktowana jest jako jeden ze wskaźników zdrowia w sferze seksualnej, co przekładać się może na ogólne poczucie dobrostanu czy jakości życia (Żak-Łykus, Nawrat, 2013).

Mimo dynamicznego rozwoju dziedzin nauki badających seksualność człowieka, nadal funkcjonuje w tym zakresie wiele mitów i stereotypów, szczególnie w odniesieniu do seksualności kobiet. Te najczęściej spotykane odnoszą się do postrzegania potrzeb seksualnych kobiet jako mniejszych i mniej ważnych niż potrzeby męskie, ocenie w kategoriach zepsucia i braku moralności kobiet otwarcie wyrażających swoje potrzeby czy poglądzie, że przyjemność seksualna zależna jest od wyglądu zewnętrznego kobiety (Wieczorek-Tulak, Jędrusiak, 2005). Z drugiej jednak strony, wyniki badań wskazują na ogólnie wysoki poziom potrzeb seksualnych oraz na wyższy poziom tych potrzeb deklarowany właśnie przez kobiety (Ślósarz, 2003).

Interakcję wielu czynników w kształtowaniu się seksualności kobiet wielokrotnie podkreśla Lew-Starowicz (2005). Zauważa on, że zarówno jakość życia seksualnego w obecnym związku jak i dotychczasowe doświadczenia, obraz siebie, relacje z partnerem czy stale ewoluująca obyczajowość erotyczna związane są z seksualnością kobiety (Lew-Starowicz, 2005).

Wydaje się zatem, że w kontekście dynamicznych przemian społecznych, dostrzegania zmniejszającej się trwałości związków romantycznych oraz większego zainteresowania i świadomości w zakresie

zdrowia seksualnego, badania i dociekania w tym zakresie są ważnym wyzwaniem dla współczesnych badaczy.

Z tego względu postanowiono zbadać jak zdrada przedstawia się w opinii kobiet w różnym wieku oraz czy poziom deklarowanej satysfakcji z życia seksualnego wpływa na dopuszczenie się zdrady. Na podstawie przytoczonej literatury postawiono kilka hipotez badawczych, jednakże ze względu na poprawność metodologiczną nie są to hipotezy kierunkowe, a badania miały charakter wyłącznie eksploracyjny. Ponadto nie ma podstaw ku stosowaniu hipotez kierunkowych, ponieważ przedstawiona literatura nie daje podstaw do jasnego wnioskowania o kierunku zależności. Postanowiono zatem zweryfikować istnienie związku pomiędzy wiekiem kobiet, a poziomem ich satysfakcji seksualnej, pomiędzy wiekiem kobiet a dopuszczeniem się przez nie zdrady, a w szczególności pomiędzy dopuszczeniem się zdrady a poziomem ich satysfakcji seksualnej i pomiędzy myśleniem o zdradzie, a poziomem satysfakcji seksualnej.

Metoda

W badaniu wzięło udział 600 kobiet, w wieku 18–45 lat ($M = 29,82$; $SD = 7,14$). Wyróżniono dwie grupy respondentek: kobiety w wieku 18–29 lat (51,8%) oraz kobiety w wieku 30–45 lat (48,2%). W badaniu 52,2% respondentek określiło swoje wykształcenie jako wyższe, a 81% z badanej grupy mieszkało w mieście. Większość badanych (38,7%) stanowiły osoby w związkach małżeńskich, 11,8% – osoby w związkach narzeczeńskich, 30,3% – osoby w związkach partnerskich oraz 19,2% – osoby nie pozostające w żadnym związku. Osoby badane zostały poproszone również o określenie ilości swoich partnerów seksualnych – najwięcej 25,5% respondentek zadeklarowało kontakty z jednym partnerem, jednak wyniki były dość zróżnicowane i zawierały się w przedziale od braku do 18 partnerów seksualnych ($M = 4,31$; $SD = 3,691$).

Badanie zostało przeprowadzone za pośrednictwem Internetu. Do zebrania danych wykorzystano kwestionariusz autorskiej ankiety oraz Kwestionariusz Satysfakcji Seksualnej autorstwa Nomejko i Dolińskiej-Zygmunt (2014), zawierający 10 stwierdzeń dotyczących różnych aspektów życia seksualnego oraz czterostopniową skalę możliwych odpowiedzi. Wynik otrzymany w kwestionariuszu jest sumą uzyskanych punktów. Kwestionariusz może być wartościowym narzędziem, służącym do pomiaru ustosunkowania jednostki (poznawczo-emocjonalnego) do własnej aktywności seksualnej, jednak do kwestionariusza nie opracowano dotychczas norm. Wyniki badań potwierdzają trafność i rzetelność metody. Natomiast w kwestionariuszu ankiety zebrano podstawowe dane demograficzne respondentów takie jak wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania, rodzaj związku tj. partnerski, narzeczeński, małżeński, czas jego trwania oraz ilość partnerów seksualnych. Dodatkowo zawierał również pytania dotyczące zdrady w związku: powodów popełniania zdrady, myśli o zdradzie, stosunku respondentek do wybaczenia zdrady, zakończenia związku w wyniku zdrady czy wzrostu satysfakcji

seksualnej jako efektu ewentualnej zdrady. Do każdego pytania badane kobiety ustosunkowywały się korzystając z pięciostopniowej skali.

Wyniki

Przeprowadzono analizy statystyczne mające na celu określenie czy istnieje związek pomiędzy poszczególnymi zmiennymi.

Test t-Studenta dla grup niezależnych nie wykazał istotnych statystycznie różnic w zakresie deklarowanego poziomu satysfakcji seksualnej w porównaniu grup wiekowych 18–29 i grupy 30–45 lat, $t(598) = 0,499$; $p = 0,618$.

Analiza korelacji r Pearsona wykazała ujemny związek pomiędzy wiekiem badanych kobiet a dopuszczeniem się przez nie zdrady ($r = -0,096$; $p < 0,05$). Dodatkowo, analiza korelacji r Pearsona nie wykazała związku pomiędzy wiekiem badanych kobiet a poziomem ich satysfakcji seksualnej ($r = -0,024$; $p = 0,554$). Wykazała natomiast dodatni związek między dopuszczeniem się zdrady przez kobiety a poziomem ich satysfakcji seksualnej ($r = 0,084$; $p < 0,05$) i ujemny związek między myśleniem o zdradzie a poziomem satysfakcji seksualnej ($r = -0,228$; $p < 0,01$).

Tabela 1. Korelacja między dopuszczeniem się zdrady a wiekiem badanych kobiet

	Dopuszczanie się zdrady	
	r Pearsona	p
Wiek badanych kobiet	-0,096	< 0,001

Tabela 2. Korelacja między wiekiem badanych kobiet, dopuszczeniem się zdrady i myśleniem o zdradzie a poziomem satysfakcji seksualnej

	Poziom satysfakcji seksualnej	
	r Pearsona	p
Wiek badanych kobiet	-0,024	0,554
Dopuszczanie się zdrady	0,084	< 0,001
Myślenie o zdradzie	-0,228	< 0,001

Dyskusja

Przeprowadzone badanie miało na celu sprawdzenie związku pomiędzy poziomem deklarowanej satysfakcji seksualnej a dopuszczeniem się zdrady. Dodatkowo postanowiono zbadać czy poziom satysfakcji seksualnej wpływa na myślenie o zdradzie, a także czy wiek kobiet wpływa na satysfakcję z życia seksualnego i dopuszczenie się przez nie zdrady.

Przestawiane wyniki świadczą o tym, że poziom satysfakcji z życia seksualnego kobiet oraz deklarowane przez nie opinie na temat zdrady nie są zależne od wieku respondentek. Co o ciekawe, z badań wynika, że niezadowolenie z seksu nie jest czynnikiem determinującym zdradę. Jest to bez wątpienia interesująca i wymagająca dalszych rozważań obserwacja. Jako pierwsze nasuwa się bowiem pytanie o to, co właściwie składa się na poczucie satysfakcji z życia seksualnego, czy są to czynniki głównie emocjonalne, fizyczne czy może coś co dotychczas jest nieuchwytnie dla badaczy? Czy mimo znacznych zmian w biegu życia, zmian które pojawiają się w organizmie kobiety wraz z wiekiem czy ewolucji związku jaki tworzy z partnerem, można wyodrębnić konkretne aspekty składające się na odczuwaną satysfakcję na różnych poziomach wieku?

Motywnym przewodnim prezentowanych badań było przede wszystkim ujęcie zjawiska zdrady w kontekście związków intymnych oraz poznanie jej związku z satysfakcją seksualną respondentek. Oparte na literaturze przedmiotu hipotezy nie potwierdziły się jednak lub wskazały jedynie na słabe związki pomiędzy wyróżnionymi zmiennymi. Dotychczas bowiem badacze opisywali między innymi zależności pomiędzy wiekiem badanych kobiet a poziomem satysfakcji z życia seksualnego oraz deklarowanymi opiniami wobec zdrady jako istotnie występujące (Green, Lee, Lustig, 1974). Wydaje się, że nie bez znaczenia jest w tym przypadku jedynie eksploracyjny i dość ogólny charakter badania opinii wobec zdrady oraz znacząca różnica czasowa dzieląca porównywane wyniki. Uznano jednak za niezwykle cenne inspirowanie się przeprowadzonymi dotychczas badaniami. Niezbędne podczas interpretacji jest jednak uwzględnienie zmian następujących w wielu dziedzinach życia człowieka, zmian które są następstwem nieustannego rozwoju świata i społeczeństwa, szczególnie w zakresie trwałości związków romantycznych, ich form oraz większego zainteresowania i świadomości w sferze zdrowia seksualnego.

W związku z tym, wykorzystując zebrane informacje, rozszerzono obszar analiz. Na jego podstawie zaobserwowano między innymi, że wynikach poziomu satysfakcji seksualnej kobiet przeważają wyniki wysokie (65,7%), a ponad 70% biorących udział w badaniu uważa swoje życie seksualne za udane. Co może być zaskakujące, w świetle wspomnianych deklaracji, aż 80% respondentek obawia się, że nie zadowala swojego partnera seksualnego. Co zatem determinuje wspomniane obawy oraz w jaki sposób mogą one oddziaływać na satysfakcję z życia seksualnego respondentek? Opowiedź na te pytania może stać się kolejnym, wartym eksploracji tematem dla badaczy.

Co więcej, 28,5% respondentek zadeklarowało, że kiedykolwiek zdradziło swojego stałego partnera. Istotna różnica postaw wyłania się w przypadku opinii badanych kobiet o zdradzie jako sytuacji równoznacznej z zakończeniem związku. Dla zdradzających w 65,5% zdrada nie jest równoznaczna z zakończeniem dotychczasowego związku, natomiast 76% kobiet, które nigdy nie zdradziły, uważa tę sytuację za jednoznaczną przyczynę rozstania. Wyniki te warto odnieść do badań Izdebskiego (2017), z których wynika, że około 14% kobiet uważa, że będąc w stałym związku można jednocześnie mieć romans. Uczestniczki naszego badania sądzą również, że zdrada może zapoczątkować romans, który umożliwi zmianę partnera oraz wpłynąć na wzrost satysfakcji seksualnej. Dlaczego zatem kobiety zdradzają lub funkcjonują równolegle w dwóch związkach? Jako jedne z głównych powodów niewierności wskazywane przez kobiety w omawianym badaniu są: brak porozumienia w związku, pragnienie dodatkowych doznań i rutyna w związku.

Należy także zwrócić uwagę i podkreślić, jak dużym zainteresowaniem cieszył się prezentowany temat badań, z jak wieloma zapytaniami o wyniki i wnioski się spotkał oraz jak wiele pozostawił po sobie kolejnych pytań. Podejmowane przez badaczy zagadnienie zdrady i satysfakcji seksualnej przez wielu nadal jest postrzegane jako kontrowersyjny temat tabu, który należy przełamywać, co świadczyć może o dużym zapotrzebowaniu na jego zgłębianie i podejmowanie kolejnych badań w tej dziedzinie.

Nie sposób pominąć faktu, że pewne wątpliwości metodologiczne może budzić przeprowadzenie badania drogą internetową. Uniemożliwia to zazwyczaj badaczom skuteczną kontrolę nad czynnikami zakłócającymi czy weryfikacją poprawnego zrozumienia badanych zmiennych. Jednakże eksplorowany temat wydaje się dotyczyć intymnych i niekiedy dość wstydlivych odczuć respondentek, dotyczących ich życia seksualnego. Z tego względu zasadne wydawało się umożliwienie większej anonimowości osób biorących udział w badaniu, poprzez ograniczenie bezpośredniego kontaktu z badaczami.

Literatura cytowana

1. Błachnio, A. (2008). *Psychologia zdrady*. Warszawa: Centrum Doradztwa i Informacji Difin.
2. Buss, D. M. (2007). *Ewolucja pożądania*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
3. Izdebski Z. (2017). *Seksualność Polaków 2017*. Pozyskano z: www.dimedic.eu (dostęp: 1.09.2017).
4. Jędrzejko M., Netczuk-Gwoździewicz M., Sarzała D., Petrykowska M., Moczuk E., Bębas S. & Dobrzeńcki K.R. (2016). *Projekt badawczy: Ryzykowne zachowania Polaków – edycja 2016*. Centrum Profilaktyki Społecznej. Pozyskano z: www.cps.edu.pl (dostęp: 13.05.2017).
5. Lew-Starowicz, Z. (2005). Seksualność kobiet. *Przegląd seksuologiczny*, 5(2), 22-26
6. Lew-Starowicz, Z. (2005). Seksualność Polek 1992-2005. *Przegląd seksuologiczny*, 5(4), 19-23.
7. Machaj A. & Łopacka-Sęczyk E. (2008). Przyczyny i konsekwencje niewierności kobiet w związkach heteroseksualnych. *Przegląd Terapeutyczny*, 8(4).
8. Ślósarz, W. (2003). Zależność między potrzebą seksualną a wyznacznikami aktywności seksualnej. *Seksuologia Polska*, 3(1), 63-68.
9. Wieczorek-Tulak, L. & Jędrusik, I. (2005). *Moja kobiecość, moja seksualność*. Warszawa: Informacja prasowa Vamea.
10. Żak-Łykus, A., Nawrat, M. (2013). Satysfakcja seksualna, życiowa i partnerska. *Family Forum. Problemy współczesnej rodziny*, 13(3), 171-186.